

PRAKTICKÁ PRÍRUČKA PRE INŠTRUKTOROV VO VČELÁRSTVE

Rakúsky vzdelávací systém v oblasti
vzdelávania a prípravy vo včelárstve

DANIEL PFEIFENBERGER

Mehrdafon, GmbH / Bienenlieb Imkerzentrum, Membergerstraße 1, 5020
Salzburg

ING. PAVEL FILO,

Stredná odborná škola Pod Bánošom, Banská Bystrica

ČASŤ 1

Rakúsky duálny vzdelávací systém v oblasti vzdelávania a prípravy vo včelárení

Úvod

V Rakúsku existujú základné požiadavky na vzdelávanie pre komerčné, remeselné a poľnohospodárske povolania, na základe ktorých sa smú vykonávať tieto povolania.

Klasickým spôsobom, ako sa v Rakúsku vyučiť pre výkon daného povolania, je učňovské vzdelanie po ukončení povinnej deväťročnej školskej dochádzky. Učňovské vzdelanie v ideálnom prípade kombinuje výučbu v škole a v podniku. Praktický výcvik prebieha v podniku, teoretický výcvik prebieha na odbornej škole.

Učňovské vzdelanie je v Rakúsku široko prijímané. Približne 40 percent mladých ľudí sa rozhodne pre duálny systém vzdelávania, čím získa úplnú odbornú kvalifikáciu. Výučba prebieha na dvoch miestach - v podniku (80 percent času) a na odbornej škole (20 percent času).

Učeň je zamestnaný v učňovskom stave v podniku a je tiež súčasne žiakom odbornej učňovskej školy.

Školenie v podniku pokrýva väčšinu učňovského vzdelávania.

Učňovská záverečná skúška (LAP) sa skladaná pred odborníkmi. Dôraz skúšky (LAP) je kladený na praktické zručnosti a vedomosti potrebné pre výkon povolania.

V Rakúsku existuje okolo 250 učňovských povolanií s trvaním dva až štyri roky, pričom dĺžka štúdia pre dve tretiny z nich je tri roky. Podniky vzdelávajúce učňov musia mať oprávnenie podľa živnostenských predpisov na výkon tejto činnosti, v ktorých má byť učeň vyučený. Vzdelávacie centrum (podnik zapojený do duálneho vzdelávacieho systému) musí byť zriadené a prevádzkované tak, aby učňom boli poskytnuté všetky znalosti a zručnosti pre prácu, ktorú bude vykonávať.

Veľkosť podniku nie je pre učňovské vzdelávanie rozhodujúca.

Každý podnikateľ - vrátane živnostníkov - môže školiť učňov za predpokladu, že je zabezpečené materiálno-technické a personálne vybavenie pre učňov.

Záverečná učňovská skúška

Účelom záverečnej učňovskej skúšky (LAP) je zistiť, či uchádzač získal a osvojil si zručnosti a znalosti požadované v príslušnom učňovskom odbore a či je schopný samostatne vykonávať potrebné činnosti s patričnou odbornosťou v tomto povolaní.

ALTERNATÍVNE KVALIFIKAČNÉ MOŽNOSTI

Okrem učňovského vzdelávania, ktoré vo včelárskom odbore trvá tri roky, existuje tiež možnosť získania odbornej kvalifikácie prostredníctvom tzv. systému ďalšieho vzdelávania.

Pritom platia nasledujúce podmienky:

- minimálny dosiahnutý vek je 20 rokov
- ukončené vzdelanie v inom odbore
- najmenej tri roky praxe v príslušnom odbore
- úspešné absolvovanie prípravného kurzu

Prípravný kurz

Pretože v Rakúsku neexistuje žiadna odborná škola v tradičnom zmysle pre včelárske povolanie, používajú sa prípravné kurzy ako v učňovskom, tak v ďalšom vzdelávaní. Sú rozdelené do piatich týždenných modulov, s dvoma modulmi zameranými na praktickú prácu a preskúšanie a tromi modulmi na teoretické odborné znalosti. Na konci tohto školenia je skúška pred kvalifikovaným odborným pracovníkom a získané vzdelanie je rovnocenné s učňovským vzdelaním.

(Ideálne) vzdelanie pre amatérskych včelárov

Odporúčame viacúrovňové vzdelávanie:

- **Kurz pre začínajúcich včelárov**
- **Vlastná prax a priebežné ďalšie školenia**
- **Kurz pre odborného kvalifikovaného pracovníka**
- **Kurz pre včelárskeho majstra**

Kurz pre začínajúcich včelárov

Kurz pre začiatočníkov je určený všetkým ľuďom, ktorí sú začiatočníci vo včelárstve, alebo ktorí včely majú krátku dobu. Okrem komplexných znalostí od teoretických základov je nutný tiež riadny praktický odborný výcvik. Dôraz je kladený na základné poznatky starostlivosti o včelstvá, bezpečnosť práce a na empatiu a porozumenie potrebám rôznych včelstiev.

Kurz pre začiatočníkov je ideálne začať vo februári / marci teoretickým úvodom a mal by prebiehať do konca septembra hlavne s praktickými prácami. Pritom by mali všetky práce na včelstvách vykonávať študenti kurzov v malých skupinách. Ideálne sú skupiny s menej ako 15 účastníkmi a na včelniciach s 20 včelstvami.

Dôležité je zvládanie starostlivosti o včelstvá na rôznych typoch úľov a rámkových mier. Tak sa účastníci zoznámia s príslušnými výhodami a nevýhodami toho ktorého systému.

Paralelne k praktickým prácam dostanú účastníci kurzu na začiatku štúdia komplexnú teoretickú dokumentáciu (Zložka - Základné znalosti pre včelárov / DeutscherLandwirtschaftsVerlag - <https://www.dlv.de/themen/imkerei.html>) a zoznam odporúčanej literatúry. Tieto dokumenty sú voľne dostupné pre samostatné štúdium.

Po skončení včelárskeho roka (koniec októbra) a úspešnom zazimovaní včelstiev, sa konajú ďalšie stretnutia ohľadom teórie.

Obsahom stretnutí je:

- zhodnotenie uplynulého včelárskeho roka
- zhodnotenie získaných skúseností s doplnením o ďalšie teoretické znalosti
- preberajú sa špecifické situácie, ku ktorým došlo počas včelárskeho roka
- všeobecne sú diskutované dôležité témy (najmä rôzne metódy ošetrovania včelstiev proti roztočom *Varroa destructor*, tvorba odložencov, prevádzkové postupy (nové úle, atď.)

Tieto stretnutia zahŕňajú približne 65 hodín praxe a 30 hodín teórie.

V závislosti od vývoja včelstiev sa praktické stretnutia konajú každých 7-14 dní a v závislosti od pracovných krokov, ktoré treba na včelnici vykonať, trvajú dve až štyri hodiny.

V zime sa vykonávajú pravidelné kontroly včelníc. V decembri sa zvyčajne robia zimné ošetrenia proti roztočom.

Vo februári a marci je dôsledne kontrolovaný stav zásob, praktická časť je zakončená jarnou prehliadkou na konci marca. Takýmto spôsobom absolvujú študenti dôležité fázy včelárskeho roka dvakrát v priebehu kurzu.

Spoločne prebieha medobranie a med je rozdelený medzi účastníkov kurzu za účelom motivácie a dobrého pocitu z úspechu.

Obsah kurzu

- je definovaný nasledovne:

Zakaždým teória a prax

- Úvod a základy, základná obhliadka stanovišťa
- Stanovišťa
- Anatómia a život včiel
- Príprava materiálu v zime (úle, rámiky)
- Prezimovanie / jarná kontrola
- Jarné ošetrenie proti roztoču *Varroa*
- 1. Rozšírenie včelstva
- 2. Rozšírenie / nasadenie medníkov
- Kontrola rojenia
- Tvorba oddielkov

- Kontrola / vyrezávanie stavebného rámika
- Príprava rámkových izolátorov
- Zber a spracovanie medu
- Zmenšenie počtu rámkov / ošetrovanie proti Varroa
- Zakrímenie a priebežná kontrola
- Jesenné a zimné ošetrovanie proti Varroa a kontrola
- Spracovanie starých voštín, kolobeh vosku
- Príprava na nasledujúcu sezónu (úle, rámiky)
- Prezimovanie / jarná kontrola
- Prekočovanie včelstiev a ich umiestnenie

Vykonávanie praktickej výučby

Počas praktickej výučby sú dôležité krátke vzdelávacie úseky s dĺžkou dve až štyri hodiny, ktoré sa zaoberajú najviac jednou témou. Tak je možné, aby účastníci pochopili zložité témy ako teoreticky, tak aj prakticky a dokázali ich okamžite použiť.

Názorný príklad priebehu lekcie kurzu:

- kontrola po druhom zakrímení (august)
 - Ústne vysvetlenie prác, ktoré majú byť vykonané (10 minút) -> Kontrola spádu Varroa na podložke v úli, kontrola veľkosti a stavu včelstva (plodu), kontrola stavu zásob krmiva a požadovaného počtu plástov
 - Dvaja účastníci vykonávajú pracovný krok podľa pokynov školiteľa v prvom včelstve (10 minút)
 - Školiteľ znovu vysvetlí kroky počas vykonávania prác a vyhodnotí výsledok
 - Ostatní študenti vykonávajú pracovné kroky v skupinách po 2-3 ľuďoch na zvyšku včelstiev v kurze; školiteľ podľa potreby monitoruje a vedie; v závislosti na skúsenostiach účastníkov sú súčasne otvorené maximálne 2-3 včelstva (10 minút na skupinu)
 - Na konci lekcie je časť venovaná otázkam a odpovediam

Tu je dôležitý dôsledný spôsob práce a zameranie na aktuálnu tému alebo prípadne na práce, ktoré sa vykonávajú počas lekcie. Účastníci majú vždy veľa otázok, a tak sa môže ľahko stať, že sa dostanete príliš ďaleko od aktuálnej témy.

Vykonávanie teoretických školení

Po osemhodinovom úvode do teórie (základy) sú účastníci vedení podľa dokumentov k samoštúdiu. Veľmi nápomocná je dobre štruktúrovaná brožúra „*Základné znalosti včelárov*“, účastníci tak môžu na jednej strane prejsť na aktuálne témy, a na druhej strane si osvojiť široké teoretické vedomosti v malých dávkach a vlastným tempom.

Od októbra, po skončení včelárskeho roka a úspešnom zazimovaní včelstiev, sa konajú ďalšie teoretické stretnutia.

Pri nich je:

- hodnotený posledný včelársky rok
- porovnávané získané skúsenosti s teoretickými znalosťami
- preberajú sa osobitné situácie, ku ktorým došlo počas včelárskeho roka
- všeobecne sú diskutované teoretické dôležité témy (najmä rôzne metódy ošetrovania včelstiev proti roztoču Varroa, tvorba oddielkov, prevádzkové postupy / formáty rámkov) atď.

Kontrola učiva a záverečná skúška

Pre kontrolu preberaného učiva sú dokumenty v priečinku so základnými znalosťami pre včelárov doplnené o priebežné otázky na preskúšanie. Tieto otázky sú doplnené aj e-learning systémom, ktorý je študentom k dispozícii.

- Online platforma s kvízovými otázkami
- Témy kvízov odrážajú štruktúru knihy so *Základnými včelárskymi znalosťami*
- Štruktúra je konštruktívna, tzn. ak boli všetky otázky týkajúce sa kvízov správne zodpovedané v danej časti na 80%, je možné následne v ďalšej kapitole začať odpovedať na ďalšie otázky
- Súbežne s online kvízom poskytuje platforma priestor pre otázky a výmenu informácií medzi študentmi, alebo medzi študentmi a lektormi.

Vlastná prax a ďalšie vzdelávanie

Po úspešnom absolvovaní kurzu pre začiatočníkov môžu účastníci sami spravovať včelstvá. Odporúča sa tu, aby po prvé dva roky chovateľ mal 3-8 včelstiev.

Pre včelára odporúčame pokračujúcu literatúru a účasť na rôznych špecializovaných kurzoch. Sami ponúkame včelárom každoročne opakovací kurz o najdôležitejších pracovných krokoch (prezimovanie, rozširovanie na jar, tvorba oddielkov, ošetrovanie proti Varroa, zazimovanie) v rozsahu 5 vymenovaných po 4 hodinách. Aj tu stojí v popredí prax, ktorá je sprevádzaná nevyhnutnou teóriou.

Po základnom výcviku v kurze pre začiatočníkov odporúčame získavať praktické skúsenosti a znalosti po dobu najmenej 4-5 rokov a stále sa vzdelávať v malých kurzoch.

Príprava pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka

Základy

Vzdelanie pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka zodpovedá plnohodnotnému odbornému vzdelaniu. Pre hobby-včelára alebo osoby, ktoré včelárstvo majú ako vedľajšie zamestnanie (na čiastočný úväzok), odporúčame toto školenie po 4-5 rokoch praxe v malých skupinách. Kurzy pre kvalifikovaných včelárskych pracovníkov sú organizované v Rakúsku prostredníctvom poľnohospodárskych komôr.

Existujúce vstupné požiadavky:

- minimálny vek 20 rokov
- minimálne 3 roky včelárske praxe

Školenie pre kvalifikovaných včelárskych pracovníkov je rozdelené do 5 modulov, každý po 40 hodinách:

- Modul 1: Základy včelárskej praxe
- Modul 2: Včelárska prax
- Modul 3-5: Teoretická časť

Celý kurz trvá 200 hodín. Päť týždňov je rozdelených do troch rokov.

Vykonávanie praktickej výučby

Moduly 1 a 2 majú rôznu štruktúru.

Modul 1 bude prebraný počas jedného týždňa vo včelárske škole alebo u certifikovaného partnera. V popredí je tu úvod do včelárstva a základná praktická práca.

Modul 2 je zakončený „praktickou skúškou“. Musí byť dokončených celkom 40 hodín kurzu. Výber kurzov závisí na účastníkovi, je však predpísaných najmenej 8 hodín chovu matiek a 4 hodiny na ochorenia včiel. Kde a kedy sa kurzov zúčastní, sa účastník môže sám rozhodnúť.

Vykonávanie teoretickej výučby

Teoretické vzdelávanie pokrýva niekoľko oblastí, ktoré sú nevyhnutné pre následnú odbornú prax alebo komplexnú praktickú činnosť:

- Základy a výroba včelích produktov
- Anatómia včely
- Základy práva
- Včelie choroby
- Základy chovu matiek
- Ekonomika podniku
- Účtovníctvo
- Apiterapia

Tento obsah je rozdelený do blokov 3-5 modulov. Moduly sa konajú každý týždeň v bloku so 40 hodinami.

Kontrola učiva a záverečná skúška

Kontrola učiva prebieha prostredníctvom priebežných písomných skúšok, každá v týždni kurzu, v ktorom bol obsah prezentovaný a odučený.

Príprava kvalifikovaného včelárskeho pracovníka je ukončená záverečnou ústnou skúškou zo všetkých predmetov.

Dokončené učňovské vzdelanie - kvalifikovaný včelársky pracovník, umožňuje vykonávať túto činnosť ako hlavné zamestnanie. Toto školenie je navyše jedným z predpokladov pre prístup k rozsiahlejším včelárskym dotáciám v Rakúsku.

Vzdelanie na včelárskeho majstra

Základy

Školenie včelárskeho majstra odpovedá rozšírenému odbornému vzdelaniu. Toto školenie odporúčame iba v prípade širšieho záujmu o včelárstvo alebo ak by mal byť prevádzkovaný väčší včelársky podnik. Medzi prípravou na kvalifikovaného včelárskeho pracovníka a vzdelaním na včelárskeho majstra by malo uplynúť najmenej 5-7 rokov praktického výcviku. V Rakúsku organizujú kurzy majstrovského vzdelávania poľnohospodárske komory.

Existujúce vstupné požiadavky:

- minimálny vek 20
- dokončené učňovské vzdelanie alebo príprava pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka
- najmenej 5 rokov odbornej praxe, a najmenej 25 včelstiev

Majstrovské vzdelanie je rozdelené do 8 modulov, každý po 40 hodinách. Zahrnuté sú nasledujúce oblasti:

- Majstrovský projekt
- Záverečná písomná práca
- Zákon o daniach
- Zákon o poistení
- Výučba učňov
- Genetika
- Chov matiek (prehĺbenie vedomostí)
- Účtovníctvo
- Marketing
- Zariadenia a pomôcky pre včelárstvo
- BIO-včelárstvo
- Ošetrovanie včiel
- Včelie choroby
- Analýza medu a senzorika

Celý kurz trvá 320 hodín. Školenie je rozložené na tri roky.

Absolvovanie praktickej výučby

V rámci výučby majstrov sa jedná predovšetkým o rozšírenie teoretických vedomostí. Približne 20 hodín sa využíva na praktickú prácu aj pre praktickú skúšku z predmetov ošetrovania včiel a chovu matiek.

Absolvovanie teoretickej výučby

Teoretické vzdelanie je veľmi rozsiahle a hlboké. Okrem mnohých právnych a administratívnych otázok je kladený dôraz na chov matiek.

- Bezpečnosť práce
- Prvá pomoc
- Život včely
- BIO-včelárstvo
- Vedenie účtovníctva
- Analýza podniku
- Obraz podniku
- Všeobecné právo
- Sociálne právo
- Poľnohospodárska politika
- Účtovníctvo
- Marketing
- Ekonomika podniku
- Včelie choroby
- Ošetrovanie včiel
- Chov matiek
- Základy genetiky
- Plánovanie šľachtienia matiek
- Hodnotenie šľachtienia
- Testovanie výkonu matiek
- Metódy chovu
- Profesijná a pracovná pedagogika
- Ochrana včiel
- Ochrana rastlín
- Sensorika medu
- Analýza medu

Kontrola učiva a záverečná skúška

Kontrola učiva prebieha prostredníctvom priebežných písomných skúšok, každá v týždni kurzu, v ktorom bol obsah prezentovaný a odučený.

Výučba pre včelárskeho majstra je ukončená záverečnou ústnou skúškou zo všetkých predmetov. Okrem toho musí byť vypracovaná písomná majstrovská práca na odbornú tému

najmenej v rozsahu 50 strán. Práca včelárskeho majstra je prezentovaná a obhajovaná pred všetkými účastníkmi kurzu a skúšobnou komisiou.

Vzhľadom k ukončenému vzdelaniu včelárskeho majstra môže byť táto činnosť vykonávaná ako hlavné zamestnanie, okrem toho môže včelársky majster viesť väčšie podniky a zabezpečiť vzdelanie pre učňov.

Záver

Fundované vzdelanie je v základoch najdôležitejším prvkom úspešného a udržateľného vzdelávania vo včelárstve. Ak základy a / alebo praktické skúsenosti v oblasti chovu včiel neexistujú, ďalší výcvik (kvalifikovaný pracovník, majster) nevedie k dosiahnutiu požadovaného úspechu.

Je preto veľmi dôležité, aby medzi všetkými vzdelávacími krokmi bolo naplánované významné časové rozpätie a pokiaľ možno, aby cez obmedzujúce kritériá boli dodržiavané podmienky pre prijatie do jednotlivých vzdelávacích stupňov.

Rovnako je dôležité používať moderné vyučovacie metódy:

- malé výukové skupiny
- dokumenty a odporúčaná literatúra pre samostatné štúdium
- podpora online výučby
- pravidelná kontrola vedomostí
- priebežné skúšky
- skúšanie vzájomných súvislostí (Bol celkový odbor pochopený?)

ČASŤ 2

Prílohy dokumentu

Príloha 1: Vyhláška Inštitútu pre učňovské vzdelávanie a technické vzdelávanie v poľnohospodárstve a lesníctve, ktorou sa ustanovuje nariadenie o odbornej príprave a skúšaní pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Príloha 2: Štúdium včelárskeho majstra

Príloha 3: Prednáška o duálnom vzdelávaní v odbore včelárstvo 19.10.2019 Banská Bystrica

Beitrag BLESABEE 08/2019

DANIEL PFEIFENBERGER, Bio-Imker in Salzburg, Bienenlieb Imkerzentrum, Membergerstraße 1, 5020 Salzburg, Tel. 0662/262200-30, E-Mail: daniel@bienenlieb.at

Duálny vzdelávací systém v Rakúsku

Základy

Úvod

V Rakúsku existujú základné požiadavky na vzdelávanie pre komerčné, remeselné a poľnohospodárske povolania, na základe ktorých sa smie vykonávať tieto povolania. Klasickým spôsobom, ako sa v Rakúsku naučiť povolania, je učňovské vzdelanie po ukončení povinnej deväťročnej školskej dochádzky. Učňovské vzdelanie v ideálnom prípade kombinuje výučbu v škole a v podniku. Praktický výcvik prebieha v podniku, teoretický výcvik prebieha na odbornej škole.

Učňovské vzdelanie je v Rakúsku široko prijímané. Približne 40 percent mladých ľudí sa rozhodne pre duálny vzdelávanie, čím získa úplnú odbornú kvalifikáciu. Výučba prebieha na dvoch miestach - v podniku (80 percent času) a na odbornej škole (20 percent času).

- Učeň je zamestnaný v učňovskom stave v podniku
- a je tiež súčasne žiakom odbornej školy
- školenie v podniku pokrýva väčšinu učňovského vzdelávania
- Učňovské záverečná skúška (LAP) je skladaná pred profesionálnymi odborníkmi. Dôraz skúšky (LAP) je kladený na praktické zručnosti a vedomosti potrebné pre výkon povolania.

V Rakúsku existuje okolo 250 učňovských povolania s trvaním dva až štyri roky, pričom dve tretiny majú výučnú dobu tri roky. Podnik vzdelávajú učňov musia mať oprávnenie podľa živnostenských predpisov na výkon tejto činnosti, v ktorých má byť učeň vyučený. Zariadenie musí byť zriadené a prevádzkované tak, aby učni boli poskytnuté všetky znalosti a zručnosti pre prácu, ktorú bude vykonávať. Veľkosť podniku nie je pre učňovské vzdelávanie rozhodujúce. Každý podnikateľ - vrátane živnostníkov - môže školiť učňov za predpokladu, že je zabezpečené zázemie pre učeň. Okrem toho musí byť v spoločnosti k dispozícii dostatočný počet technicky a pedagogicky vhodných školiťelov.

Záverečná učňovská skúška

Účelom záverečnej učňovskej skúšky (LAP) je zistiť, či uchádzač získal a osvojil si zručnosti a znalosti požadované v príslušnom učňovskom odbore, a či je schopný samostatne vykonávať potrebné činnosti s patričnou odbornosťou v tomto povolaní.

Alternatívne kvalifikačné možnosti

Okrem učňovského vzdelávania, ktoré vo včelárskom odbore trvá aj tri roky, existuje tiež možnosť získania odbornej kvalifikácie prostredníctvom tzv. Systému ďalšieho vzdelávania.

Pritom platia nasledujúce podmienky:

- minimálny vek 20 rokov
- Dokončené vzdelanie v inom odbore
- Najmenej tri roky príslušnej praxe v odbore
- Úspešná návšteva prípravného kurzu

Prípravný kurz

Pretože v Rakúsku neexistuje žiadna odborná škola v tradičnom zmysle pre včelárskej oddelenie, používajú sa prípravné kurzy ako v učňovskom, tak v ďalšom vzdelávaní. Sú rozdelené do piatich týždenných modulov, s dvoma modulmi zameranými na praktickú prácu a preskúšanie, a tromi modulmi na teoretické odborné znalosti. Na konci tohto školenia je skúška pred kvalifikovaným odborným pracovníkom, a získané vzdelanie je rovnocenné učňovskému vzdelaniu.

(Ideálne) vzdelanie pre amatérskych včelárov

Odporúčame viacúrovňové vzdelávanie:

- Kurz pre začiatočníkov
- Vlastné praxe a priebežné ďalšie školenie
- Výcvik pre odborného kvalifikovaného pracovníka
- Výcvik pre včelárskeho majstra

Kurz pre začiatočníkov

Kurz pre začiatočníkov je určený všetkým ľuďom, ktorí sú nováčikmi vo včelárstve alebo ktorí včely chovajú krátku dobu. Okrem komplexných znalostí od teoretických základov je nutný tiež riadny praktický výcvik. Dôraz je kladený na základných poznatkoch o zaobchádzaní so včelami, prácu bez ochranného odevu a na empatiu a porozumenie požiadavkám rôznych včelstiev.

Kurz pre začiatočníkov je ideálne začal vo februári / marci teoretickým úvodom, a prebieha do konca septembra hlavne praktickými prácami. Pritom by mali všetky práce na včelstvách vykonávať študenti kurzov v malých skupinách. Ideálne sú skupiny s menej ako 15 účastníkmi a raz Včelnice s 20 úľov.

Dôležité je použitie inej rôznych typov úľov a rámkových formátov. Tak sa účastníci zoznámia s ich príslušnými výhodami a nevýhodami.

Paralelne k praktickým prácam dostanú účastníci kurzu na začiatku kurzu komplexnú teoretickú dokumentáciu (-> Zložka Základné znalosti pre včelárov / Deutscher Landwirtschafts Verlag) a zoznam odporúčanej literatúry. Tieto dokumenty sú použité pre samoštúdium.

Od októbra, po skončení včelárskeho roka a úspešného zazimovania včelstiev pre kurzy, sa konajú ďalšie stretnutie ohľadom teórie.

Pritom je:

- hodnotený posledný včelársky rok
- porovnávané získané skúsenosti s teoretickými znalosťami
- preberajú sa osobitná situácia, ku ktorým došlo počas včelárskeho roka
- všeobecne sú diskutované teoretické dôležité témy (najmä rôzne metódy ošetrovania včelstiev proti roztočie Varroa, tvorba odložencov, prevádzkové postupy / formáty rámkov) atď.

Tento formát kurzu zahŕňa asi 65 hodín praxe a 30 hodín teórie.

V závislosti od vývoja včelstiev sa praktické stretnutia konajú každých 7-14 dní, a v závislosti od pracovných krokov trvajú dve až štyri hodiny.

V zime sa vykonávajú pravidelné kontroly výletových otvorov (Cesena). V decembri záverečnej ošetrovanie proti roztočie Varroa.

Vo februári a marci je dôsledne kontrolovaný stav zásob, praktická časť je zakončená druhým zimovaním na konci marca. Takže študenti majú túto dôležitú fázu dvakrát v priebehu kurzu.

Spoločne vykonávané medobraní z včelstiev z kurzu je rozdelená medzi účastníkmi -> motivácie a pocit úspechu.

Obsah kurzu

Obsah kurzu je definovaný nasledovne:

za každým teória a prax

- Úvod a základy, základné obhliadka stanovište
- Stanovištia
- Anatómia a život včiel
- Príprava materiálu v zime (úle, rámiky)
- Prezimovanie / jarná kontrola
- Jarné ošetrovanie proti roztočie Varroa

- 1. rozšírenie včelstva
- 2. rozšírenie / nasadenie Medníkem
- Kontrola rojenia
- Mladá včelstva / tvorba oddelka
- Kontrola / vyrezávanie stavebného rámika
- Príprava rámkových izolátorov
- Zber a spracovanie medu
- zmenšenie počtu rámkov / ošetrovanie proti Varroa
- zakrímenie a priebežná kontrola
- jesenné a zimné ošetrovanie proti Varroa a kontrola
- spracovanie starých voštín, kolobeh vosku
- Príprava materiálu v zime (úle, rámiky)
- Prezimovanie / jarná kontrola
- prevzatia včelstiev a ich umiestnenie

Vykonávanie praktickej výučby

Počas praktickej výučby sú dôležité krátke vzdelávacie úseky s dĺžkou dve až štyri hodiny, ktoré sa zaoberajú čo najviac jedným témou. Tak je možné, aby účastníci pochopili zložité témy ako teoreticky, tak je aj prakticky dokázali okamžite použiť.

Názorný príklad priebehu lekcie kurzu:

- kontrola po druhom zakrímení (august)
 - Ústne vysvetlenia prác, ktoré majú byť vykonané (10 minút) -> Kontrola spadú Varroa na podložke v úli, kontrola veľkosti a stavu včelstva (plodu), kontrola stavu zásob krmiva a požadovaného počtu plástov
 - Dva účastníci vykonávajú pracovný krok podľa pokynov školiteľa v prvom včelstve (10 minút)
 - Školiteľ znovu vysvetlí kroky počas vykonávania prác a vyhodnotí výsledok
 - Zostávajúce študenti vykonávajú pracovné kroky v skupinách po 2-3 ľuďoch na zvyšku včelstiev v kurze; školiteľ podľa potreby monitoruje a vedie; v závislosti na skúsenostiach účastníkov sú súčasne otvorené maximálne 2-3 včelstva (10 minút na skupinu)
 - Na konci lekcie je časť venovaná otázkam a odpovediam

Tu je dôležitý dôsledný spôsob práce a zameranie na aktuálnu tému alebo prípadne na práce, ktoré sa vykonávajú počas lekcie. Účastníci majú vždy veľa otázok, a tak sa môže ľahko stať, že sa dostanete príliš ďaleko od aktuálnej témy.

Vykonávanie teoretických školení

Po osemhodinovom úvode do teórie (základy) sú účastníci vedení podľa dokumentov k samoštúdiu. Veľmi nápomocná je dobre štruktúrovaná brožúra "Základné znalosti včelárov", účastníci tak môžu na jednej strane prejsť na aktuálne témy, a na druhej strane si osvojiť široké teoretické vedomosti v malých dávkach a vlastným tempom.

Od októbra, po skončení včelárskeho roka a úspešného zazimovania včelstiev, sa konajú ďalšie teoretická stretnutia.

Pri nich je:

- hodnotený posledný včelársky rok
- porovnávané získané skúsenosti s teoretickými znalosťami
- preberajú sa osobitná situácia, ku ktorým došlo počas včelárskeho roka
- všeobecne sú diskutované teoretické dôležité témy (najmä rôzne metódy ošetrovania včelstiev proti roztoče Varroa, tvorba oddelka, prevádzkové postupy / formáty rámkov) atď.

Kontrola učiva a záverečná skúška

Pre kontrolu preberaného učiva sú dokumenty v priečinku so základnými znalosťami pre včelárov doplnené o priebežné otázky na preskúšanie. Tieto otázky doplnené aj e-learning systémom, ktorý je študentom k dispozícii.

- Online platforma s kvízovými otázkami
- Témy kvízov odrážajú štruktúru knihy sa Základnými včelárskymi znalosťami
- Štruktúra je konštruktívne, tzn. ak boli všetky otázky týkajúce sa kvízov správne zodpovedané v danej časti na 80%, je možné následne v ďalšej kapitole začať odpovedať na ďalšie otázky
- Súbežne s online kvízom poskytuje platforma priestor pre otázky a výmenu informácií medzi študentmi, alebo medzi študentmi a lektormi.

Vlastnej praxe a ďalšie vzdelávanie

Po úspešnom absolvovaní kurzu pre začiatočníkov môžu účastníci sami správať včelstva. Odporúča sa tu, aby po prvé dva roky chovateľ mal 3-8 včelstiev.

Pre včelára odporúčame pokračujúce literatúru a účasť na rôznych špecializovaných kurzoch. Sami ponúkame včelárom každoročné opakovací kurz o najdôležitejších pracovných krokoch (prezimovanie, rozširovanie na jar, tvorba oddelka, ošetrovanie proti Varroa, zazimovanie) v rozsahu 5 vymenovania po 4 hodinách. Aj tu stojí v popredí praxe, ktorá je sprevádzaná nevyhnutnou teóriou.

Po základnom výcviku skrze kurz pre začiatočníkov odporúčame získavať praktické skúsenosti a znalosti po dobu najmenej 4-5 rokov a stále sa vzdelávať v malých kurzoch.

Príprava pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka

Základy

Vzdelanie pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka zodpovedá plnohodnotnému odbornému vzdelaniu. Pre Hobby-včelára alebo osoby, ktorí včelárstvo majú ako vedľajšie zamestnanie (na čiastočný úväzok), odporúčame toto školenie po 4-5 rokoch praxe v malých skupinách. Kurzy pre kvalifikovaných včelárske pracovníkov sú organizované v Rakúsku prostredníctvom poľnohospodárskych komôr.

Existujúce vstupné požiadavky:

- minimálny vek 20 rokov
- minimálne 3 roky včelárske praxe

Školenia pre kvalifikovaných včelárske pracovníkov je rozdelené do 5 modulov, každý po 40 hodinách:

- Modul 1: Základy včelárske praxe
- Modul 2: Včelárske prax
- Modul 3-5: Teoretický výcvik

Celý tréning tak trvá 200 hodín. Päť týždňov je rozdelené na tri roky.

Vykonávanie praktickej výučby

Moduly 1 a 2 majú rôznu štruktúru.

Modul 1 bude prebraný počas jedného týždňa vo včelárske škole alebo u certifikovaného partnera. V popredí je tu úvod do včelárstva a základnej praktická práca.

Modulu 2 je zakončený "praktickou skúškou". Musia byť dokončené celkom 40 hodín kurzu. Výber kurzov závisí na účastníkovi, je však predpísané najmenej 8 hodín chovu matiek a 4 hodiny na ochorenia včiel. Kde a kedy sa kurzy konajú, sa účastník môže sám rozhodnúť.

Vykonávanie teoretickej výučby

Teoretické vzdelávanie pokrýva niekoľko oblastí, ktoré sú nevyhnutné pre následnú odbornú prax alebo komplexné praktickú činnosť:

- Základy a výroba včelích produktov
- Anatómia včely
- Právny základ
- Včelie choroby
- Základy chovu matiek
- Ekonomika podniku
- Účtovníctvo
- Apiterapia

Tento obsah je rozdelený do blokov 3-5 modulov. Moduly sa konajú každý týždeň v bloku s 40 hodinami.

Kontrola učiva a záverečná skúška

Kontrola učiva prebieha prostredníctvom priebežných písomných skúšok, každá v týždni kurzu, v ktorom bol obsah prezentovaný a odučené.

Príprava kvalifikovaného včelárskeho pracovníka je ukončená záverečnou ústnou skúškou zo všetkých predmetov.

Dokončené učňovské vzdelanie - kvalifikovaný včelársky pracovník, umožňuje vykonávať túto činnosť vykonávať ako hlavné zamestnanie. Toto školenie je navyše jedným z predpokladov pre prístup rozsiahlejším včelárskym dotáciám v Rakúsku.

Vzdelanie na včelárskeho majstra

Základy

Školenie včelárskeho majstra odpovedá rozšírenému odbornému vzdelaniu. Toto školenie odporúčame iba v prípade širšieho záujmu o včelárstve alebo ak by mal byť prevádzkovaný väčší včelársky podnik. Medzi prípravou na kvalifikovaného včelárskeho pracovníka a vzdelaním na včelárskeho majstra by mala uplynúť najmenej 5-7 rokov praktického výcviku. V Rakúsku organizujú kurzy majstrovského vzdelávania poľnohospodárskej komory.

Existujúce vstupné požiadavky:

- Minimálny vek 20
- Dokončené učňovské vzdelanie alebo príprava pre kvalifikovaného včelárskeho pracovníka
- Najmenej 5 rokov odbornej praxe, a najmenej 25 včelstiev

Majstrovské vzdelanie je rozdelené do 8 modulov, každý po 40 hodinách. Zahrnuté sú nasledujúce oblasti:

- Majstrovský projekt
- Záverečná písomná práca
- Zákon o daniach
- Zákon o poistení
- Výučba učňov
- Genetika
- chov matiek (prehĺbenie vedomostí)
- účtovníctva
- Marketing
- zariadenia a pomôcky pre včelárstvo
- BIO-včelárstvo
- Ošetrovanie včiel
- Včelie choroby
- Analýza medu a senzorika

Celý tréning tak trvá 320 hodín. Školenie je rozložené na tri roky.

Vykonávanie praktickej výučby

V rámci výučby majstrov sa jedná predovšetkým o rozšírenie teoretických vedomostí. Približne 20 hodín je využité pre praktickú prácu aj pre praktickú skúšku z predmetov ošetrovania včiel a chovu matiek.

Vykonávanie teoretických školení

Teoretické vzdelanie je veľmi rozsiahle a hlboké. Okrem mnohých právnych a administratívnych otázok je kladený dôraz na chov kráľovien.

- Bezpečnosť práce
- Prvá pomoc
- Život včely
- BIO-včelárstvo
- Vedenie účtovníctva
- Analýza podniku
- Obraz podniku

- Všeobecné právo
- Sociálne právo
- Poľnohospodárska politika
- Účtovníctvo
- Marketing
- Ekonomika podniku
- Včelie choroby
- Ošetrovanie včiel
- Chov matiek
- Základy genetiky
- Plánovanie šľachtenia
- Hodnotenie šľachtenia
- Testovanie výkonu matiek
- Metódy chovu
- Profesionálne a pracovné pedagogika
- Ochrana včiel
- Ochrana rastlín
- Senzorika medu
- Analýza medu

Kontrola učiva a záverečná skúška

Kontrola učiva prebieha prostredníctvom priebežných písomných skúšok, každá v týždni kurzu, v ktorom bol obsah prezentovaný a odučené.

Výučba pre včelárskeho majstra je ukončená záverečnou ústnou skúškou zo všetkých predmetov. Okrem toho musí byť vypracovaná písomná majstrovská práca na odborné tému najmenej v rozsahu 50 strán. Práca včelárskeho majstra je prezentovaná a obhajovaná pred všetkými účastníkmi kurzu a skúšobnou komisiou.

Vzhľadom k ukončenému vzdelaniu včelárskeho majstra môže byť táto činnosť vykonávať ako hlavné zamestnanie, okrem toho môže včelársky majster viesť väčšie podniky a zabezpečiť vzdelanie pre učňov.

Záver

Fundované vzdelanie je v základoch najdôležitejším prvkom úspešného a udržateľného vzdelávania vo včelárstve. Ak základy a / alebo praktické skúsenosti v oblasti chovu včiel neexistujú, ďalší výcvik (kvalifikovaný pracovník, majster) nevedie k dosiahnutiu požadovaného úspechu.

Je preto veľmi dôležité, aby medzi všetkými vzdelávacími krokmi bolo naplánované významné časové rozpätie a pokiaľ možno skrze obmedzujúce kritériá boli dodržiavané podmienky pre prijatie do jednotlivých vzdelávacích stupňov.

Rovnako je dôležité používať moderné vyučovacie metódy:

- Malé výukové skupiny
- Dokumenty a odporúčaná literatúra pre samoštúdium
- Podpora Online výučby
- Pravidelná kontrola vedomostí
- Priebežné skúšky
- Skúmanie tematických súvislostí "Bol celkový obraz pochopený?"